

Культурний фронт України
(оперативна інформація за інтернет-ресурсами)

03.05.2024

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[МКІП: Станом на кінець квітня російська армія пошкодила 1987 закладів культури, з них 324 – знищені. – Марина Баранівська](#)

[Політика пам'яті: відбудеться круглий стіл про Другу світову війну](#)

[Травень культурної людини: Жадан, Скрипка, багато Івасюка, опера про Каховську ГЕС, Даха Браха, Книжковий Арсенал та Docudays. – Анастасія Большакова](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[«Фронт посипався», «Ухиллесова» п'ята закордонних призовників і «вісник апокаліпсиса» Столтенберг у Києві: розбираємо ключові пропагандистські повідомлення тижня. – Леся Бідочко, Костянтин Задирака](#)

Медіа

[«Несподіванка рейтингу»: Україна покращила політичний та безпековий показники в Індексі свободи слова, попри війну. – Роман Мельник](#)

[Медіаспільнота та громадськість закликають захистити Суспільне, а разом з ним і свободу слова та незалежні медіа в Україні. – Оксана Наумова](#)

[У телемарафоні «Єдині новини» хочуть запустити комерційну рекламу, – «Детектор медіа». – Таня Матяш](#)

Мовні питання

[Українська мова стала домінувати в найпопулярніших соцмережах – звіт омбудсмена. – Віра Шурмакевич](#)

[У 2023 році в ефірах загальнонаціональних телерадіокомпаній не звучало жодної російської пісні, – мовний омбудсмен Кремль](#)

Благодійність. Меценатство

[О.Torvald, Tember Blanche, Ziferblat: у Києві пройде музично-культурний фестиваль V'YAVA Єднання. – Марічка Максимець](#)

[Alyona Alyona і Jerry Neil збирають гроші на відбудову розбомбленої росією школи на Дніпропетровщині. – Юлія Рацибарська, Юдія Кизик](#)

У Києві до Дня вишиванки проведуть благодійний проєкт за участі українських захисниць. – Катерина Кадакова

Фестивалі. Конкурси

Українців запрошують до участі у конкурсі до Дня Європи

Хореографічне мистецтво

Вистава «Д.І.М.» про вимушену міграцію та дім всередині кожної людини повертається

Музика

Роман Григорів, Ілля Разумейко: «Сучасне мистецтво, сучасна опера – це те, що відрізняє нас від росії»

Вперше у Сорбонні провели конференцію, присвячену українській авангардній музиці. – Поліна Горлач

Klavdia Petrivna дасть ще один концерт у Києві: що відомо. – Оксана Заблоцька

Кліп Артема Пивоварова та Klavdia Petrivna зібрав понад три мільйони переглядів за тиждень

Візуальні мистецтва

Рекордний мурал із Залужним з'явився в Києві (відео, фото). – Ірина Юхимчук

Кіномистецтво. Кінопрокат

У Харкові стартував кінофестиваль про музику та культуру Intro: що там дивитися? – Котовська Ольга

Філософія пекарства, драми про полон та подорож крізь антиутопію. Що подивитися в кінотеатрах у травні. – Дмитро Десятерик

Кінобайрактарщина. Як комедія «Крапанка» експлуатує тему повномасштабного вторгнення. – Кромф Ігор

Хочеш бути красивим військовим у слоумо? Третя штурмова бригада рекламує себе у фільмі «Ми були рекрутами». (Самі військові називають цей фільм мотиваційним. Ми ж в «Антоніні» вважаємо його ще одним виявом крутості рекламних якостей бригади). – Лена Чиченіна

Документальний фільм «Щоденник нареченої Христа» Марти Смеречинської вийшов онлайн. – Катерина Кадакова

Вийшов тизер документального фільму «Нам своє робить» про гумор в армії

Просвітництво

У Рівному відкрили фотовиставку про українські символи, присвячені весняному циклу свят

Література. Книговидання

Понад 100 видавництв візьмуть участь у «Книжковому Арсеналі 2024»: список. – Олег Челяк

«Слова і кулі»: вийде книжка про журналістів та письменників, які стали військовими та волонтерами. – Ропасва Жанна

Музейна справа

Великий проєкт Великодня. Музей Івана Гончара відтворив давні писанки з усіх областей України. – Дар'я Якуніна

В одному проєкті зібрали найцікавіші вироби народних майстрів Північного Причорномор'я

Охорона культурної спадщини

Реставрація братських келій: Києво-Могилянську академію вдруге оштрафували за недопуск інспекторів. Що кажуть у виші. – Тетяна Борисенко

У Києві оцифрували фасад садиби Терещенків: як він виглядає. – Анна Семьонова

У Львові дев'ять мозаїк позначили охоронним знаком. – Олексій

Релігія

Апарат ВР затримує оприлюднення проєкту заборони УПЦ МП до другого читання, – глава профільного комітету. – Сергій Албул

Українська акторка Іванна Сахно зіграє головну роль у продовженні M3GAN. – Олексій

У росії заблокували сайт режисера фільму «20 днів у Маріуполі» Чернова

Загальні питання

МКІП: Станом на кінець квітня російська армія пошкодила 1987 закладів культури, з них 324 – знищені. – Марина Баранівська

Серед пошкоджених об'єктів 30 – заклади культури державної форми власності, решта – комунальної форми власності. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/226267/2024-05-02-mkip-stanom-na-kinets-kvitnya-rosiyska-armiya-poshkodyla-1987-zakladiv-kultury-z-nykh-324-znyshcheni/>

Політика пам'яті: відбудеться круглий стіл про Другу світову війну

8 травня відбудеться круглий стіл «Ніколи знову? Виклики європейської політики пам'яті про Другу світову в контексті російсько-української війни», повідомляє Центр досліджень Визвольного руху. Вперше Україна приєдналася до європейської традиції відзначення Дня пам'яті та примирення 8-го травня 10 років тому. Ми відмовилися від концепту «великої перемоги», натомість за європейською моделлю пам'яті намагалися повернути людину в знеособлену історію війни. Новим символом дня став червоний мак. Але повномасштабна війна РФ проти України гостро поставила питання переосмислення ролі Росії у Другій світовій війні, та загалом – загальноєвропейської політики пам'яті про війну. Росія використовує міф про «вітчизняну війну» у своїй пропаганді, а фраза «можемо повторити» лунає паралельно з все більшою агресією проти демократичних країн. Сам факт агресивного нападу та порушення принципів світопорядку, усталених після Другої світової війни, спонукає до нових поглядів на події тієї війни. Особливо критичним є непроговорений та недооцінений досвід Східної Європи. Досі ці народи тлумачили, або як частину «Росії», або щонайменше зону її впливів, або як місце діяльності агресивних етнопатриотизмів. Повномасштабний напад Росії на Україну наново оприявнив, що цей регіон був об'єктом імперських аспірацій, як Третього Райху, так і СРСР. Відтак без аналізу трагедії Східної Європи навряд чи можливо сформулювати робочу модель пам'яті про Другу світову війну, покликану попередити нові криваві конфлікти в регіоні та не допустити повторення масових злочинів проти людяності. В обговоренні питань, чому попри гасло «Ніколи знову!», що було квінтесенцією європейської політики пам'яті та примирення, в Європі знову точиться кривава війна та здійснюється геноцид, а континент та світ постав перед загрозою третьої світової війни, братимуть участь: А. Дробович, голова Українського інституту національної пам'яті; Ю. Савчук, директор Національного музею історії України у Другій світовій війні; О. Романюк, директорка Інституту масової інформації; А. Когут, директор Архіву СБУ; Я. Ясиневич, програмна директорка Центру досліджень визвольного руху, членкиня Ради Коаліції Реанімаційний пакет реформ; В. В'ятрович, історик, народний депутат, Голова Українського інституту національної пам'яті у 2014–2019 роках; О. Зінченко, історик, заступник голови Українського інституту національної пам'яті у 2014–2018 роках; В. Міський, програмний директор ГО «Детектор медіа»; А. Біденко, заступник міністра, державний секретар Міністерства інформаційної політики України у 2014–2019

роках; Є. Бистрицький, філософ, громадський діяч; О. Слабоспицький, громадський активіст, член Правління Національного українського молодіжного об'єднання; Т. Швидченко, завідувачка кафедри загальноосвітніх дисциплін у Зігмунд Фройд Університет Україна; С. Громенко, історик; М. Майоров, історик, співробітник Центру стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки; О. Ісаюк, наукова співробітниця Національного музею-меморіалу «Тюрма на Лонцького». Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/702153-politika-pamyati-vidbudetsya-krugliy-stil-pro-drugu-svitovu-viynu>

Травень культурної людини: Жадан, Скрипка, багато Івасюка, опера про Каховську ГЕС, Даха Браха, Книжковий Арсенал та Docudays. – Анастасія Большакова

Анонс культурно-мистецьких подій в Україні. Це виставки, концерти, кінопокази, фестивалі тощо. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/kudi-shoditi-u-travni-i-shcho-podivitisya-naycikavishi-kulturni-podiji-misyasya-301342/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

«Фронт посипався», «Ухиллесова» п'ята закордонних призовників і «вісник апокаліпсиса» Столтенберг у Києві: розбираємо ключові пропагандистські повідомлення тижня. – Леся Бідочко, Костянтин Задирака

Що неслося у кремлеграмі 28 квітня – 3 травня 2024 року. Докладніше:

<https://ms.detector.media/propaganda-ta-vplivi/post/34831/2024-05-03-front-posypavsya-ukhyllssova-pyata-zakordonnykh-pryzovnykiv-i-visnyk-apokalipsysa-stoltenberg-u-kyievi-rozbyraiemo-klyuchovi-propagandystski-povidomlennya-tyzhnya/>

Медіа

«Несподіванка рейтингу»: Україна покращила політичний та безпековий показники в Індексі свободи слова, попри війну. – Роман Мельник

Україна, яка піднялася за рік на 18 позицій в Індексі свободи слова від «Репортерів без кордонів» (RSF), покращила свій показник у політичній площині та коефіцієнт безпеки. Україну, оцінка якої покращилася на 3,81 бала, попри повномасштабну війну, RFS назвала «несподіванкою рейтингу». Організація пояснює це покращення двома факторами: поліпшився політичний фактор (36) та піднявся коефіцієнт безпеки (142). RFS відзначає, що хоча верховенство права не застосовувалося на всій території країни після повномасштабного вторгнення росії 2022 року, що не дозволяло українській владі гарантувати свободу преси в усіх регіонах, адже деякі з них перебувають під російською незаконною окупацією, політичне втручання у діяльність медіа на вільній частині України зменшилося. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/226284/2024-05-03-nespodivanka-reytingu-ukraina-pokrashchyla-politychnyy-ta-bezpekovyy-pokaznyku-v-indeksi-svobody-slova-popry-viynu/>

Медіаспільнота та громадськість закликають захистити Суспільне, а разом з ним і свободу слова та незалежні медіа в Україні. – Оксана Наумова

Під час спільного засідання комітетів з питань гуманітарної та інформаційної політики і з питань свободи слова свої думки стосовно тиску на Суспільне висловили й представники громадськості. Членкиня Комісії з журналістської етики та керівниця ГО «Жінки в медіа» Є. Кузьменко зазначила, що міжнародні колеги були поінформовані про те, що відбувається з Суспільним. «Комісія виступила з заявою, в якій ми наголошуємо на підтримці Суспільного мовника. Ми вважаємо Суспільне одним з кращих прикладів медіареформи, яка сталася в Україні за часів незалежності. Результатом її стало перетворення державного гіганта з купою неповоротких філій, які часто виступали рупором влади, на Суспільне. Це конкурентне медіа, яке дотримується стандартів журналістської етики», – наголосила Кузьменко. Також вона зазначила, що під час повномасштабного вторгнення спостерігається зростання довіри до Суспільного з боку аудиторії, а те, що воно залишається в «Білому списку медіа», доводить, що мовник виробляє суспільно важливий контент. «Тиск на Суспільне через поширення неперевіреної інформації є неприпустимим», – підкреслила представниця КЖЕ. Членкиня Медіаруху та керівниця відділу розслідувань воєнних злочинів у виданні «The Kyiv Independent» Є. Моторевська розповіла, що за кордоном постійно цікавляться свободою слова в Україні, й у відповідь вона завжди наводить приклад Суспільного як аргумент того, що в Україні є демократія та об'єктивна журналістика. Також вона наголосила, що М. Безугла є лише одним фрагментом у пазлі величезного тиску на НСТУ, адже це стосується і спроб виключити Суспільне з вечірнього ефіру в телемарафоні, і проблем з фінансуванням. Такої ж думки дотримується заступник директорки Центру демократії та верховенства права (ЦЕДЕМ) І. Розкладай. Докладніше:

<https://stv.detector.media/suspilna-korporatsiya/read/8323/2024-05-02-mediaspilnota-ta-gromadskist-zaklykayut-zakhystyty-suspilne-a-razom-z-nym-i-svobodu-slova-ta-nezalezni-media-v-ukraini/>

У телемарафоні «Єдині новини» хочуть запустити комерційну рекламу, – «Детектор медіа». – Таня Матяш

Депутат В. В'ятрович під час обговорення питання про тиск на Суспільне на засіданні парламентського Комітету гуманітарної та інформаційної політики запитав представників Національної суспільної телерадіокомпанії України, чи правда, що в телемарафоні хочуть відновити комерційну рекламу. «Така дискусія ведеться», – відповів голова правління НСТУ М. Чернотицький. Голова наглядової ради НСТУ С. Остапа додала, що, на її думку, це – одна з причин того, що Суспільне хочуть викинути з вечірнього прайму, і все «скидається на картельну змову». Раніше в межах телемарафону виходила лише соціальна реклама. Докладніше:

https://lb.ua/society/2024/05/02/611320_telemarafoni_iedini_novini_hochut.html

Мовні питання

Українська мова стала домінувати в найпопулярніших соцмережах – звіт омбудсмена. – Віра Шурмакевич

У 2023 році суттєво зросла кількість українськомовних дописів у найпоширеніших соціальних мережах – Facebook, X (Twitter), Instagram, Youtube, TikTok. Про це йдеться у щорічному звіті мовного омбудсмена. У дослідженні «Українська мова в соцмережах», яке провів Центр контент-аналізу, соціологи аналізували вживання української та російської мов на просторах інтернету протягом 2020–2023 років. Для цього вони вивчали більше мільйона публікацій у популярних соцмережах, зокрема й тих, які є забороненими в Україні («Однокласники» і «ВКонтакте»). Також до уваги брали місце проживання користувачів – його визначали за інформацією у профілі. Враховували зокрема й тимчасово окуповані території, Крим і Севастополь. «Найбільш показовими виявилися зміни у співвідношенні використання української та російської мов у різних соціальних мережах, що відбулися з жовтня 2020-го по жовтень 2023 року. Українська мова стала помітно домінувати майже в усіх найпопулярніших соціальних мережах», – розповідає омбудсмен. Так, соціологи виявили, що станом на жовтень 2023 року в Instagram абсолютну більшість публікацій – понад 90% – було написано українською мовою. Трохи менше (75–80%) дописів українською мовою мають Facebook та X (Twitter). Хоча у червні 2022 року частка української мови в цих соціальних мережах уже становила 65–70%, ще три роки тому вона була значно меншою – 15–25%. Також зазначають, що вдвічі більше українськомовного контенту стало у TikTok. Однак беззаперечним лідером із динаміки зростання української мови є YouTube. Дослідження, проведене в червні 2022 року, не виявило суттєвих змін у використанні української мови на YouTube, порівняно з довоєнним періодом. Та вже через півтора року частка українськомовного контенту на платформі сягнула 45%, що майже вдесятеро більше, ніж до війни (5%). Важливі тенденції демонструє і регіональний вимір, кажуть дослідники. Зазначають, що на заході країни спостерігалось радикальне збільшення вживання української мови вже у перші місяці від початку повномасштабної війни. Станом на червень 2022 року їх було понад 85%. Тепер же ситуація кардинально змінилася в інших частинах України – центрі, півдні та сході. «Майже в усіх областях зафіксоване збільшення питомої ваги української мови на 10–15%. Варто відзначити українізацію Київської області. За мовною поведінкою користувачів вона наблизилася до західного регіону. Дуже важливо, що вперше українська має сильніші позиції у Харківській, Дніпропетровській і Миколаївській областях. Цілком очікувано, що ситуація за рік майже не змінилася в регіонах, які перебувають під російською окупацією», – пояснюють у мовного омбудсмена. Подібне дослідження проводили також вчені з Мюнхенського університету Людвіга-Максиміліана, Мюнхенського технічного університету (Німеччина) та Університету Бата (Велика Британія). Вони аналізували понад 4 мільйони твітів, які опублікували 62 тисячі користувачів. Науковці виявили, що вони вибирали українську мову замість російської, тож кількість українськомовних твітів значно збільшилася. «Науковці трактують це

як свідомий перехід користувачів до української онлайн-ідентичності, свідомого самовизначення себе українцем», – стверджують соціологи. Джерело:

<https://life.pravda.com.ua/society/v-ukrajini-znachno-zroslo-kilkist-ukrajinskomovnogo-kontentu-zvit-movnogo-ombudsmena-301366/>

У 2023 році в ефірах загальнонаціональних телерадіокомпаній не звучало жодної російської пісні, – мовний омбудсмен Кремень

Про це повідомив уповноважений із захисту державної мови Т. Кремень на презентації звіту за 2023 рік. Докладніше:

<https://espresso.tv/suspilstvo-u-2023-rotsi-v-efirakh-zagalnonatsionalnikh-teleradiokompaniy-ne-zvuchalo-zhodnoi-rosiyskoi-pisni-movniy-ombudsmen-kremin>

Благодійність. Меценатство

О.Torvald, Tember Blanche, Ziferblat: у Києві пройде музично-культурний фестиваль V'YAVA Єднання. – Марічка Максимець

23–26 травня на «Арт-заводі Платформа» відбудеться музично-культурний фестиваль V'YAVA Єднання. Мета події – зібрати 3 мільйони гривень на потреби 3-ї окремої штурмової бригади, а також на закупівлю для лікарень прифронтових областей вкрай необхідних наразі інкубаторів для новонароджених разом з United24. У програмі: 5 тематичних сцен, на яких гратимуть понад 60 виконавців; сучасні та автентичні майстеркласи від українських майстрів – від гончарства і ткацтва до виготовлення виробів із металу; денні та вечірні артоб'єкти від понад 30 талановитих митців тощо. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/vyava-fest/>

Alyona Alyona і Jerry Heil збирають гроші на відбудову розбомбленої росією школи на Дніпропетровщині. – Юлія Рацибарська, Юдія Кизик

Це ініціатива платформи United 24 – глобальної ініціативи з підтримки України, яку запустили в перші місяці повномасштабної війни. Зокрема, організатори поставили за мету зібрати на «Євробаченні» 10 мільйонів гривень донатів на школу у Великій Костромці на Криворіжжі. Докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/alyona-alyona-i-jerry-heil-zbyrayut-koshty-na-shkoly/32930579.html>

У Києві до Дня вишиванки проведуть благодійний проєкт за участі українських захисниць. – Катерина Кадакова

У Києві в торгово-розважальному центрі Gulliver до Дня вишиванки (16 травня) відбудеться благодійна фотовиставка «Вишивана Україна», покликана підтримати жінок, які боронять країну в Силах оборони. У фотопроекті взяли участь захисниці, парамедикині, ветеранки та військові волонтерки громадської організації «Землячки». Героїні проєкту вбрані у вишиванки з однойменної колекції «Вишивана Україна» бренда SVARGA, де зібрані орнаменти з усіх регіонів України та Автономної Республіки Крим. На кожному фотопостері зображено QR-код із банкою громадської організації «Землячки». Всі отримані на виставці кошти буде спрямовано на пошиття

жіночої тактичної форми для жінок-військових. SVARGA також передасть 10% на форму для захисниць, якщо під час купівлі вишиванки з колекції «Вишивана Україна» сказати кодове слово «Землячки». Докладніше:

<https://divoche.media/2024/05/02/u-kyievi-do-dnia-vyshyvanky-provedut-blahodiynyy-proiekt-za-uchastiu-ukrainskykh-zakhysnyts-i-volonterok-zemliachky/>

Фестивалі. Конкурси

Українців запрошують до участі у конкурсі до Дня Європи

Національний фестиваль «Код Нації» оголошує про старт Всеукраїнського конкурсу до Дня Європи, який відзначають 9 травня. Його головна мета – підвищити обізнаність про Європу та європейські цінності, її культурне, політичне та історичне надбання серед українців. Окрім того, утвердження європейської ідентичності українського народу та незворотності європейського та євроатлантичного курсу України. Конкурс проходитиме у п'яти номінаціях: образотворчі роботи; відео роботи; есе на тему «Україна – це Європа»; музичні роботи; декоративно-ужиткові роботи. Докладніше:

<https://zakordon.rayon.in.ua/news/702054-ukraintsiv-zaproshuyut-do-uchasti-u-konkursi-do-dnya-evropi>

Хореографічне мистецтво

Вистава «Д.І.М.» про вимушену міграцію та дім всередині кожної людини повертається

6 і 30 травня на сцені Київської опери (Театр опери і балету для дітей та юнацтва) відбудуться покази танцювальної вистави «Д.І.М.» від INSHA Dance Company на музику В. Рекала. За підтримки Федерального міністерства закордонних справ Німеччини та Стабілізаційного фонду культури від Goethe-Institut. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/society/vistava-d-i-m-pro-vimushenu-migraciyu-ta-dim-vseredini-kozhnoji-lyudini-povertayetsya-301363/>

Музика

Роман Григорів, Ілля Разумейко: «Сучасне мистецтво, сучасна опера – це те, що відрізняє нас від росії»

10 травня в Києві відбудеться прем'єра сучасної опери «GAIA-24. Opera del Mondo» – нового твору незалежної формації Opera Aperta. Її лідери, композитори Р. Григорів й І. Разумейко, працюють разом з 2007-го; за останні 10 років вони встигли написати 11 опер. Їхні твори отримують найвагоміші відзнаки в різних країнах: «YOV» – Шевченківську премію, «CHORNOBYLDORF» – Премію Королівського філармонічного товариства Великої Британії. Утім в Україні їхні вистави можна побачити нечасто – після прем'єри, яку композитори принципово роблять у Києві, опери їдуть у турне європейськими містами й фестивалями, українські ж театри до себе їх не запрошують. В інтерв'ю митці розповідають про екологічний вимір цієї опери, про важливість оголеного тіла як сценічного засобу, про розрив між українським і європейським театром тощо. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/05/03/611360_roman_grigoriv_illya_razumeyko.html

Вперше у Сорбонні провели конференцію, присвячену українській авангардній музиці. – Поліна Горlach

В університеті Сорбонна вперше відбулася конференція, присвячена українській музиці. Під час неї увагу приділили українському музичному авангарду 1920-х років, шістдесятництву, подоланню травм війни у композиторській творчості, а також «унікальному місцю України щодо передової ролі жінок у важливих культурно-історичних процесах». «Це перша музикознавча конференція у Сорбонні, присвячена українській музиці. Вона презентувала найяскравіші, найкреативніші, вибухові моменти української музики: модернізм, шістдесятництво, творчість після Майдану», – розповідає програмна менеджерка напряму «Музика» Українського інституту Л. Морозова. Особливу увагу приділили митцям, чії імена досі лишаються маловідомими: П. Сениця; М. Вериківський; С. Туркевич-Лукіянович (перша українська жінка-композиторка та перша представниця української нової музики). А в Амфітеатрі Рішельє (Стара Сорбонна) відбувся концерт під назвою Electric nights: Ukrainian avant-garde music of the 20th century, який презентував камерні твори українських композиторів останнього сторіччя. Найстарший з них – фортепіанний цикл «П'ять прелюдій» (1923) М. Рославця, а найновіший – цикл пісень на слова українських поетів «Fierce January'23» С. Луньова. Його написано «на знак спротиву геноциду української нації внаслідок повномасштабного російського вторгнення». Також у програмі були електронні композиції А. Загайкевич, які стали саундтреками до німих фільмів «La Marche des machines» та «Les Nuits électriques». Події організували університет Сорбонни, IReMus, Український інститут та UCMF за підтримки École doctorale ED5 та Philomel, у межах Ukraine Program (керівник Жан-Касьєн Білле). Джерело:

<https://suspilne.media/culture/737509-vperse-u-sorbonni-proveli-konferenciu-prisvacenu-ukrainskij-avangardnij-muzici/>

Klavdia Petrivna дасть ще один концерт у Києві: що відомо. – Оксана Заблоцька

Анонімна виконавиця Klavdia Petrivna анонсувала другий концерт у київському Палаці спорту, який відбудеться 31 серпня. Квитки на перший сольний концерт співачки (30 серпня) майже розкупили за дев'ять днів. У лютому 2024-го таємнича артистка виграла нагороду «Золота Зоря Лірум» у номінації «Дебют року». Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/737453-klavdia-petrivna-dast-se-odin-koncert-u-kievi-so-vidomo/>

Кліп Артема Пивоварова та Klavdia Petrivna зібрав понад три мільйони переглядів за тиждень

Відеокліп співаків Артема Пивоварова та Klavdia Petrivna під назвою «Барaban» набрав понад трьох мільйонів переглядів у ютубі. Популярність пісня

здобула і на інших платформах. Зокрема, користувачі тіктоку відзняли вже понад шість тисяч відео під її звук. Стільки ж було створено коротких роликів рілс в інстаграмі. Спільну роботу артисти презентували 25 квітня. Пісню створили в межах авторського культурного проєкту «Твої вірші, мої ноти». За основу взяли вірш «Барабан печалі» українського поета-футуриста, представника «Розстріляного відродження» Гео Шкурупія. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/702253-klip-vikonavtsiv-artema-pivovarova-ta-klavdia-petrivna-zibrav-ponad-tri-milyoni-pereglyadiv-u-yutubi>

Візуальні мистецтва

Рекордний мурал із Залужним з'явився в Києві (відео, фото). – Ірина Юхимчук

У Святошинському районі Києва з'явився великий стінопис із портретом колишнього головнокомандувача ЗСУ В. Залужного. Мурал створив художник Є. Кучер, повідомила керівниця проєкту Є. Фуллен. Площа склала 120 м². Докладніше:

<https://socportal.info/ua/news/rekordnii-mural-iz-zaluzhnim-zyavivsvya-v-kyevi-video-foto/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

У Харкові стартував кінофестиваль про музику та культуру Intro: що там дивитися? – Котовська Ольга

1–14 травня у центрі нової культури Some People у Харкові проходять покази стрічок від команди KyivMusicFilm у межах фестивалю кіно про музику та культуру Intro. У програмі – «Афтер», «Звір у джунглях», «Дагомея» та «Нам Джун Пек: Місяць – найстаріший телевізор». Докладніше:

<https://liroom.com.ua/films/kinofestyval-pro-muzyku-ta-kulturu-intro/>

Філософія пекарства, драми про полон та подорож крізь антиутопію. Що подивитися в кінотеатрах у травні. – Дмитро Десятерик

У травні в Україні в прокат вийде рекордна кількість вітчизняних фільмів із початку повномасштабного вторгнення – «Тісто», «Ми були рекрутами», «Відблиск», «Будинок „Слово”. Нескінчений роман», «Ти мене любиш?». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/226252/2024-05-02-filosofiya-pekarstva-dramy-pro-polon-ta-podorozh-kriz-antyutopiyu-shcho-podyvytysya-v-kinoteatrakh-u-travni/>

Кінобайрактарщина. Як комедія «Крашанка» експлуатує тему повномасштабного вторгнення. – Кромф Ігор

Відгук на сімейну комедію Т. Дудара «Крашанка». Автор пояснює, чому це новий виток у розвитку української крінж-комедії. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/films/kinobayraktarshchyna-komediia-krashanka/>

Хочеш бути красивим військовим у слоумо? Третя штурмова бригада рекламує себе у фільмі «Ми були рекрутами». (Самі військові називають цей

фільм мотиваційним. Ми ж в «Антоніні» вважаємо його ще одним виявом крутості рекламних якостей бригади). – Лена Чиченіна

Відгук на стрічку режисера Л. Левицького. Докладніше:

<https://antonina.detector.media/kino/post/225104/2024-05-02-khochesh-buty-krasyvym-viyskovym-u-sloumo-tretya-shturmova-brygada-reklamuie-sebe-u-filmi-my-buly-rekrutamy/>

Документальний фільм «Щоденник нареченої Христа» Марти Смеречинської вийшов онлайн. – Катерина Кадакова

В онлайн-кінотеатрі Takflix вийшов документальний фільм «Щоденник нареченої Христа» української акторки, кінодокументалістки та режисерки М. Смеречинської. Докладніше:

<https://divoche.media/2024/05/02/dokumentalnyy-film-shchodennyk-narechenoi-khrysta-marty-smerechynskoi-vyushov-onlayn/>

Вийшов тизер документального фільму «Нам своє робить» про гумор в армії

Український режисер К. Кляцкін зняв новий документальний фільм «Нам своє робить», який вийде в середині травня на YouTube-каналі «Вавилон'13» та на Суспільному. Проект створено за підтримки Українського ветеранського фонду. Докладніше:

<https://espreso.tv/kino-viyshov-tizer-dokumentalnogo-filmu-nam-svoe-robit-pro-gumor-v-armii>

Просвітництво

У Рівному відкрили фотовиставку про українські символи, присвячені весняному циклу свят

Йдеться про фотовиставку «Українські символи. Цикл весняних свят. Культурна спадщина – символіка». Це спільний проєкт управління культури і туризму Рівненської ОДА, громадської організації ЛІТЕКО, ГО «Асоціація митців Рівненщини», Музею фотографії Олександра Харвата та фотографині Антоніни Матвійчук. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/702063-u-rivnomu-vidkrili-fotovistavku-pro-ukrainski-simvoli-prisvyacheni-vesnyanomu-tsiklu-svyat>

Література. Книговидання

Понад 100 видавництв візьмуть участь у «Книжковому Арсеналі 2024»: список. – Олег Челяк

Понад 100 видавців представлять українські та закордонні книжки, що вийшли друком давніше чи незадовго до події, на XII Міжнародному фестивалі «Книжковий Арсенал». Він відбудеться з 30 травня до 2 червня у Києві. Фокусна тема цьогорічного «Арсеналу» – «Життя на межі». Особливу увагу на заході отримають книжки про війну, видані після 2014 року, а також видання, створені ветеранами, учасниками війни чи членами їхніх родин. Ці книги представлять у просторі «Вітрина новинок». Докладніше:

<https://suspiilne.media/culture/737375-ponad-100-vidavnictv-vizmut-ucast-u-knizkovomu-arsenali-2024-spisok/>

«Слова і кулі»: вийде книжка про журналістів та письменників, які стали військовими та волонтерами. – Ропасва Жанна

Видавництво Vivat надрукує книжку «Слова і кулі». У виданні зібрали інтерв'ю з письменниками та журналістами, які стали військовими та волонтерами. Ініціатори проєкту – Український ПЕН та культурно-видавниче медіа «Читомо». Серед героїв: А. Чапай, Г. Крук, Я. Черногуз, А. Любка, А. Дністровий, В. Амеліна. Докладніше:

<https://bit.ua/2024/05/slova-i-kuli-vyjde-knyzhka-pro-zhurnalistiv-ta-pysmennikov-yaki-staly-vijskovymy-ta-volonteramy/>

Музейна справа

Великий проєкт Великодня. Музей Івана Гончара відтворив давні писанки з усіх областей України. – Дар'я Якуніна

Національний центр народної культури «Музей Івана Гончара» провів велике дослідження, зібрав зразки писанок ХІХ–ХХ століть з усієї країни, відтворив кожен з них та закарбував на листівках. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/topic/velykyj-proyekt-velykodnya-muzej-ivana-gonchara-vidtvoryv-davni-pysanky-z-usih-oblastej-ukrayiny/>

В одному проєкті зібрали найцікавіші вироби народних майстрів Північного Причорномор'я

Команда агенції соціальних проєктів Platfor.ma дослідила народну культуру Миколаївщини й Одещини та створила проєкт «Скарби Північного Причорномор'я». У ньому зібрали найцікавіші давні вироби народних майстрів регіону – від архітектурних елементів оздоблення будинків до кераміки, вишивки й ткацтва. «Ми багато досліджуємо культуру українських регіонів, і коли захотіли дізнатися більше про автентичну народну культуру Миколаївщини й Одещини, зрозуміли, що інформації дуже небагато, – кажуть у Platfor.ma. – Які рушники властиві цьому регіону? Які гончарні вироби? Як у давнину прикрашали тут хати? Якщо, приміром, народний образ західноукраїнських регіонів є яскравим та сформованим, то культура Північного Причорномор'я для багатьох українців є поки що маловідомою. Ми б дуже хотіли це змінити, адже тут безліч автентичних артефактів, які відображають багату історію краю». Проєкт «Скарби Північного Причорномор'я» – це 30 артефактів народної культури, які характеризують життя та побут мешканців Миколаївської та Одеської областей упродовж кількох минулих століть. Зокрема, народне мистецтво регіону представлене такими виробами: бляшані корони – прикраси верхівок водостоків будинків; коники – різьблений декор фронтонів хат; мальовані скрині – меблі з різноманітним художнім оздобленням; причорноморська іграшка-свищик – глиняна іграшка у формі коника, півника та багатьох інших тварин; люльки-череп'янки – глиняні козацькі люльки, прикрашені орнаментом; сюжетні та епіграфічні рушники – рушники із сюжетними композиціями та текстом повчального характеру;

болгарські пояси та прикраси – автентичні вироби болгарських майстрів-ювелірів. Кожен із виробів добірки народного мистецтва Північного Причорномор'я ілюструють фотографії та супроводжує невелика історична довідка. У пошуку інформації про народну культуру регіону команди допомагали: Миколаївський обласний краєзнавчий музей, Одеський обласний центр української культури та Національний центр народної культури «Музей Івана Гончара». Проєкт «Скарби Північного Причорномор'я» доступний українською та англійською мовами. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/v-odnomu-proyekti-zibraly-najtsikavishi-vyroby-narodnyh-majstriv-pivnichnogo-prychornomor-ya/>

Охорона культурної спадщини

Реставрація братських келій: Києво-Могилянську академію вдруге оштрафували за недопуск інспекторів. Що кажуть у виші. – Тетяна Борисенко

Інспектори державної інспекції архітектури та містобудування України (ДІАМ) вже вдруге не змогли потрапити на територію Києво-Могилянської академії для проведення позапланової перевірки процесу реставрації 200-річних братських келій. Заклад оштрафували на понад 180 тисяч гривень. У березні 2024 року інспектори ДІАМ також не змогли потрапити на об'єкт з позаплановою перевіркою. Тоді Києво-Могилянську академію оштрафували на понад 90 тис. грн. Тим часом в адміністрації Києво-Могилянської академії повідомили, що вважають штрафи безпідставними й звернулися до суду. Такі дії в академії називають політичним тиском. «Звинувачення є абсолютно безпідставними, як мінімум, тому що ДІАМ сам надав нам дозвіл на ведення цих робіт. Перед видачею дозволу ми надали ДІАМ абсолютно всю документацію. Недопуск ДІАМ ґрунтується на незаконності їхніх дій і тиску на них від представників влади (безпосередньо від нардепки Шуляк і міністра Кубракова)», – йдеться у відповіді на запит. Докладніше:

<https://suspilne.media/kyiv/737269-kievo-mogilansku-akademiu-vze-vdruge-ostrafuvali-za-nedopusk-inspektoriv-do-perevirki-restavracii-bratskih-kelij/>

У Києві оцифрували фасад садиби Терещенків: як він виглядає. – Анна Семьонова

Громадська організація «Україна Інкогніта» почала оцифровувати садибу Терещенків, що на бульварі Шевченка, 34, у Києві. Роботу проводять у рамках проєкту створення цифрових копій об'єктів культурної спадщини Києва за підтримки ДОКС, утім поки що усе роблять власним коштом, кажуть в організації. Докладніше:

<https://shotam.info/u-kyievi-otsyfruvaly-fasad-sadyby-tereshchenkiv-iak-vin-vyhliadaie/>

У Львові дев'ять мозаїк позначили охоронним знаком. – Олексій

У 2024 році ще дев'ять мозаїк у Львові було визнано міжнародним охоронним знаком «Блакитний щит» об'єктами культурної спадщини, повідомляє Львівська міська рада. Під таким знаком вже позначено 54 мозаїки

у місті, які, хоч і розміщені не завжди у будівлях-пам'ятках, але все ж належать до об'єктів культурної спадщини. Докладніше:

<https://shotam.info/u-lvovi-dev-iat-mozaik-poznachyly-okhoronnym-znakom/>

Релігія

Апарат ВР затримує оприлюднення проєкту заборони УПЦ МП до другого читання, – глава профільного комітету. – Сергій Албул

2 травня Комітет Верховної Ради з питань гуманітарної та інформаційної політики звернувся до Апарату парламенту. Народні депутати вимагають роз'яснити їм, чому протягом місяця так і не оприлюднили на сайті Верховної Ради текст урядового законопроєкту 8371 до другого читання, повідомляє громадська ініціатива «Голка» із посиланням на голову Комітету М. Потураєва. Рішення про звернення до Апарату ВР члени комітету підтримали одноголосно. Докладніше:

https://lb.ua/news/2024/05/02/611316_aparat_vr_zatrimuie_oprilyudnennya.html

Українська акторка Іванна Сахно зіграє головну роль у продовженні M3GAN. – Олексій

І. Сахно, амбасадорка платформи United 24, отримала головну роль у стрічці «M3GAN 2.0». Перший фільм мав успіх та зібрав \$181 млн при бюджеті \$12 млн, повідомляє Deadline. Докладніше:

<https://shotam.info/ukrainska-aktorka-ivanna-sakhno-zihraie-holovnu-rol-v-prodovzhenni-m3gan/>

У росії заблокували сайт режисера фільму «20 днів у Маріуполі» Чернова

Крім сайту Чернова www.mstyslav.com, було заблоковано вебсторінки українсько-американського фотографа Сашка Маслова, а також фотографки-документалістки Олени Гром, яка у 2014 році переїхала з Донецька до Бучі й після повномасштабного вторгнення росії в Україну документувала те, що там відбувається. Сайти заблокували з усіма доменами та піддоменами. Правозахисний проєкт «роскомсвобода» зазначає, що ці сайти опинилися у реєстрі забороненої інформації за рішенням «невказаного держоргану», швидше за все – з міркувань військової цензури. Докладніше:

<https://espreso.tv/kultura-u-rosii-zablokuvali-sayt-rezhisera-filmu-20-dniv-u-mariupoli-chernova>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm